GIFT

Instt. of Islamic Studies LIBRARY New Delhi-62

JAMIA HA[illegible] NEW DELHI

No.

Date

433

یا فتاح

رب یسر بسم الله الرحمن الرحیم وتمم بالخیر

بدان بعد ایثار حمد و درود || که در فن طب است این قطعها
فواید شدش نام و هر حرف از آن || ز دریای حکمت دُری بها
بیا یکیم ای بخت فرخنده ام || که فرخندگی از تو نبود جدا
بنظم چنان کن ازان بیشتر || که از ارجعی سویم آید ندا
که تا تمام این نسخهٔ دلفریب || فواید رسانم بخلق خدا
غرض از طب جبذ آمده است || بشنو از یوسفی با سمع رضا

[illegible]

LIBRARY ... DELHI

حفظ صحت یکی ازان باشد   دیگری دفع علت مرضا
یادگیر از من ای که میخواهی   که کنی در علاج نشو نما
دفع هر علتی بضد میکن   حفظ صحت بمثل میفرما
خلط چارست وز آن یکی خونست   که بود گرم و تر بسان هوا
بلغم است آن دگر که آب صفت   تری و سردیش بود پیدا
هست آن دیگری که چون آتش   گرم و خشک است و نام او صفرا
دیگری هست سرد و خشک چو خاک   گفته اند اهل حکمتش سودا
افضل خلطهاست خون که از آن   بیشتر میرسد بتن بغذا
وانگهی بلغمست و از پی آن   هست صفرا و بعد ازان سودا
سرخی رنگ شد علامت خون   زردی آن علامت صفرا
شد سفیدی علامت بلغم   تیرگی هم علامت سودا

بول چون سرخ آمد از حدت است ۞ ور بود زرد باشد از صفرا

ور سفیدست از بلغم بس است ۞ ور سیاهست هست از سودا

برای سستی گرده

نخود و انگبین تخم کرفس معجون کرده بخورد

گرده‌ات ای که سست آمده است ۞ گوش کن گوش کن گفته حکما

نخود و انگبین و تخم کرفس ۞ ساز معجون بمیل میفرما

فتور انگیزد شهوت کم کبوتر نخود و غذا کنند برای سرعت انزال ترشی بخورد

گر بانگیز تو ره یابد فتوری چند روز ۞ به که از لحم کبوتر وز نخود سازی غذا

ور فتد با سرعت انزال کارت بهر آن ۞ بایدت هر روز خوردن دانگی از ترشها

غسل کردن هیچ کس از آب سرد ۞ افکند از رنج و علت در بلا

گویمت هر هیچ را بر دو صبی ۞ صاحب اسهال و زکام مبتلا

علاج برای ادرار حیض و استسقا و ورم اسپان سنبل هندی بول اخراج کند

درمی سنبل اگر کند نشان   نزد دانا چه پیر و چه برنا
حیض را راند و گشاید بول   نیک باشد ز بهر استسقا

چو آویزند طفلان را به حلق خارج کردن   نترسد و نگردد صرعان در بچگی پیدا
ز محلولش خورد بیمار اگر هر روز فراط   شود از ضعف دل ایمن ز اندر علت سودا

بیمار

مندمل جراحت سوخته پر مرغ خانگی بر فشاند به گردد

گر پر مرغ خانگی سوزی   پس بسائی و ز برای دوا
بر جراحت فشانیش دو سه روز   آورد در هم آن جراحت را

نفع آب آبی تسکین کند و قطع و دفع جالب الدم در بول سیلان وصل جراحات

آب آبی بکند تسکین   بکند قطع قی و دفع جا
ببرد نفث دم ربو بکند   منع سیلان و وصل اجزا

زرنبا ریس

کیفیت تماب اگر به نگذارند در دو سه روز دور می شود

بتاریل چو سلح حبه ،، نگدارند باب حنزما ،،

دو سه روزی گذرد حون تکه برا ،، نزد دانا سود البته دوا ،،

اب شاهتره بجهت جرب قبا خوردن مفید

اب شهتره را جهل منقال ،، کیر هر روز ز عتیش فرما ،،

که جرب را بود مفید بود ،، قوبا را دخارش اعضا ،،

منافع تخم ریحان مقوی معا مقوی دیده و طلا کنند بر دار الفیل نافع

هست ریحان بدل نکو بود ،، نزد و برکش مقوی معا ،،

دیده از روی منفعت اثرش ،، هر که بر دار فیل کرده طلا ،،

نفع شبطبع حا نافع درد مفاصل و قوبا بود منید بجهت بهق اگر طلا کنند